

B. BUČAN, *U vlaku*

Kršnjavi radi opremanja crkvi istočnoga obreda u okviru njegova programa »obnove«. Slikao je ikonostase srpskopравoslavne (1883–84) i grkokatoličke (1886) crkve u Zagrebu, neuspjelo restaurirao zidne slike u sakristiji zagrebačke katedrale. Nakon toga vratio se u Ukrajinu.

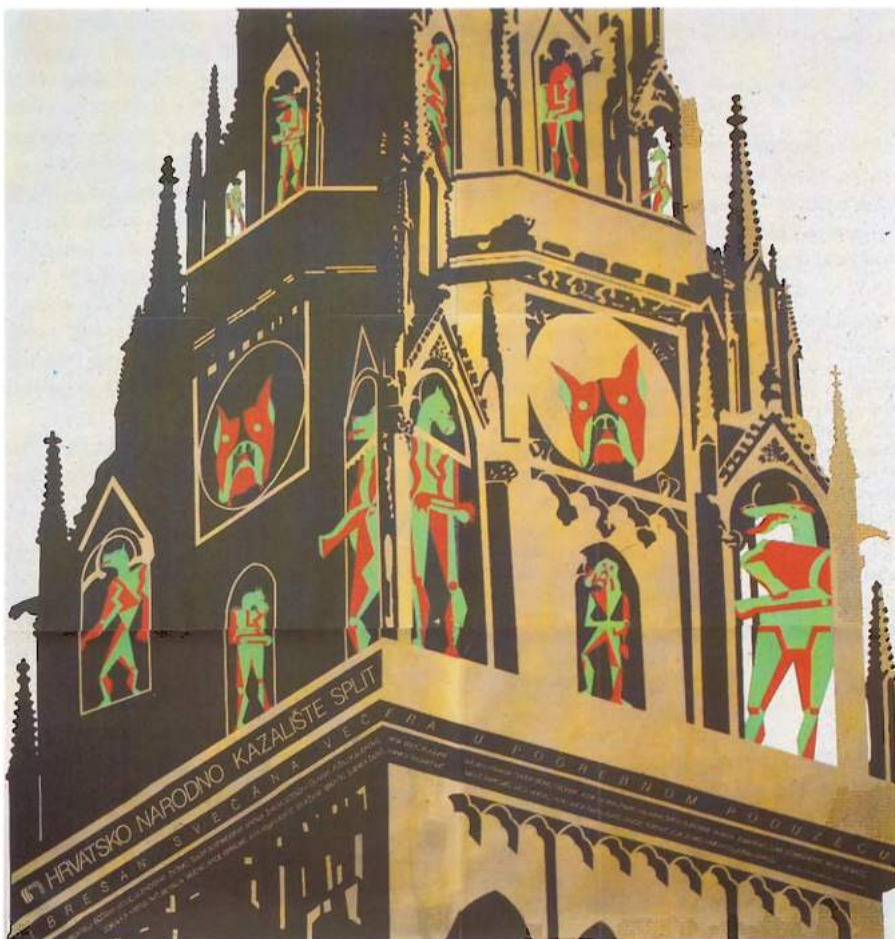
LIT.: I. Kršnjavi, Pravoslavna crkva u Zagrebu, Narodne novine, 1883, 44. — Die griechisch-katholische Kirche, Agramer Zeitung, 1886, 286 — *Isti*, Pogled na razvoj hrvatske umjetnosti u moje doba, HK, 1905, str. 273–74. Z. Ša.

BUČAN, Boris, slikar i grafički oblikovatelj (Zagreb, 15. III. 1947). Završio je Akademiju u Zagrebu 1972. Posvećuje se istraživanjima u

različitim likovnim disciplinama (slikarstvo, crtež, grafika, grafički dizajn). U više navrata ostvaruje svoje ideje u gradskim prostorima (*Pikturalna petlja*, 1968; *Akcija Total*, 1971). Posebnu pozornost poklanja problematici anonimne medijske poruke koju personalizira duhovitim intervencijama u predložak (*Bucan Art*, 1973). Jednakom maštovitosti ukazuje na stereotipnost industrijske proizvodnje (*Museum Palmolive*, 1974) i općih pov. ili znanstvenih odrednica (*Razvoj naučne misli* — serija od 17 plakata, 1972; *Povijest moderne umjetnosti od Altamire do danas*, 1975). Plakate u početku radi za Studentski centar u Zagrebu (Galerija i Teatar ITD) i Dramsko kazalište »Gavella« (1967–72). Nakon toga u plakat uvodi fotografiju. God. 1980–82. radi plakate velikih dimenzija i bogate slikovnosti za HNK Split i koncertni program Radio-televizije Zagreb. Sred. 80-ih godina u plakat sve češće ugrađuje vlastitu crtačku arabesku koju na atraktivan način ugrađuje u osnovni informacijski kontekst kult. propagande. Svojim grafičkim oblikovanjem vezan je uz pop-art i konceptualizam, a uspješno anticipira izvjesne karakteristike postmodernizma. Samostalno je izlagao u Zagrebu (1970, 1971, 1973, 1976, 1979, 1981, 1982, 1983, 1984, 1989, 1991), Novom Sadu (1971, 1981), Beogradu (1974, 1978, 1983, 1984), Banjoj Luci (1979), Krefeldu (1983), Ljubljani (1984), Edinburgu (1984), Parizu (1984), Sarajevu (1985), Ankari (1985), Melbourneu (1987, 1988), Aarhusu (1988), Jeruzalemu (1988). God. 1984. izlaže samostalno na Biennalu u Veneciji. Plakati mu se nalaze u nizu svjetskih muzeja (Muzej moderne umjetnosti, New York).

LIT.: D. Matičević, Boris Bučan (katalog), Zagreb 1970. — Ž. Košević, Grafičko oblikovanje vidnih sporočil. Sinteza, Ljubljana 1971, 20. — F. Križovac, Pokrenuti znak — plakati Borisa Bučana na ulicama, ŽU, 1972, 18. — Graphic Posters 84, Zürich 1984. — D. Matičević, Boris Bučan (katalog), Biennale di Venezia, 1984. — T. Maroević, Bučan — plakati — posters (1967–1984), Zagreb 1984. — M. Smith, An Artist who always makes a big impression, The Age, (Melbourne), rujna 1987. Z. Kć.

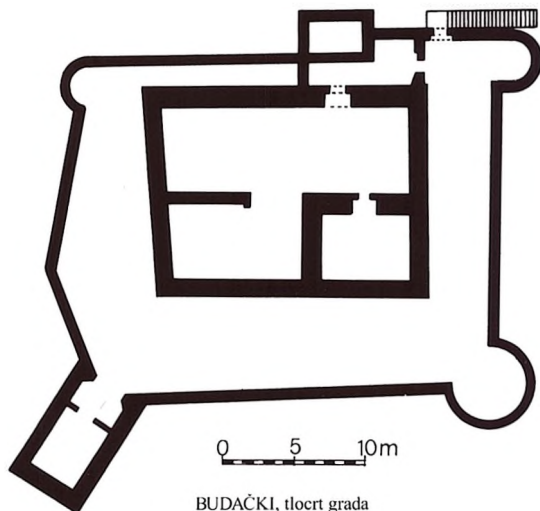
BUDAČKI, utvrđeni grad u selu Budačka Rijeka na ušću potoka Rieke u Radonju kraj Karlovca. Podigli su ga na temeljima grada *Gorice* krajem XV. st. plemići Budački iz Like. God. 1593. osvajaju ga Turci, zatim ga drže krajišnici, koji ga ruše 1845. do temelja. Bio je četverokutna tlocrta s unutarnjim, stambenim dijelom te branič kulom i utvrđama od čvrstih zidova i polukula.

B. BUČAN, plakat za predstavu *Svečana večera u pogrebnom poduzeću* i. Brešana

LIT.: A. Horvat i M. Kruhek, Stari gradovi i utvrđenja u obrani Karlovca u XVI i XVII st., u djelu: Karlovac 1579–1979, Karlovac 1979. M. Kru.

BUDAK, selo kraj Ličkog Osika. U sr. vijeku tu je postojao utvrđeni grad *Stari Budak*, podignut u ravnici, nasred plavljenoga terena, kao »Was-

BUDAČKI, tlocrt grada

serburg«; Turci su ga osvojili i još jače utvrdili, a iznad sela su podignuli kulu stražaru čiji ostaci i danas postoje (*Bešić gradina*). Stari Budak je od 1696. u ruševinama.

LIT.: Đ. Szabo, SG. — B. Gušić, Naseljenje Like od Turaka, u djelu: Lika u prošlosti i sadašnjosti, Karlovac 1973. M. Kru.

BUDAK, Josip, arhitekt (Zagreb, 21. IX. 1909 — 20. X. 1992). Završio arhitekturu na Tehničkom fakultetu u Zagrebu 1936. Do 1945. radi u Zagrebu (s A. Albinijem) a zatim u Zadru. Bavi se urbanizmom, rekonstrukcijom, uređenjem interijera, hortikulturom i likovnom kritikom. U Zadru obnavlja toranj gradske straže, Fošu, Kaštel i obrambeni zid. Projektira stambeni blok Rivnica, stambeno-poslovnu zgradu »Maraska«, zgradu »Bersa« u Zadru, hotel »Adriatic« u Biogradu, te niz objekata u Benkovcu, Sinju, Posedarju i Ninu. Autor je više projekata za spomenike i za uređenje urbanih prostora. Retrospektivnu izložbu priredio je u Zadru 1980.

LIT.: Josip Budak — retrospektiva (katalog), Zadar, 1980. — V. Maleković, Arhitektura Josipa Budaka, Vjesnik, 25. VII. 1980. — B. Pavlović, Život za Zadar, ČIP, 1980, 331. — S. Sekulić-Gvozdanović, In memoriam, Josip Budak, ČIP, 1992, 460–463. Z. Kol.

BUDEŠA, Jakov, slikar i grafičar (Premuda, 16. XI. 1922). Završio Školu primijenjene umjetnosti i Pedagošku akademiju u Splitu (A. Kaštelančić). Usavršavao se u grafičkoj radionici Galilea Borina u Veneciji. Nastavnik je u Školi primijenjene umjetnosti u Splitu od 1954. Nadahnjuje se dalmatin-

skim ambijentima, ali je skloniji grafičkoj i kolorističkoj apstrakciji (*Otvoreni prostor*, 1977; *Rudiment u prostoru*, 1978). Samostalno je izlagao u Splitu (1960, 1963, 1974, 1975, 1988, 1992), Beogradu (1968), Zadru (1971), Mostaru (1973) i Šibeniku (1975). Dobio je prvu nagradu za grafiku na VIII. mediteranskom bijenalu u Aleksandriji 1970. Oblikuje povelje, diplome i plakate; bavi se ilustriranjem i opremom knjiga.

LIT.: D. Kečkemet, Jakov Budeša, ŽU, 1975, 22–23. — J. Belamarić, Jakov Budeša (katalog), Split 1988. D. Kt.

BUDICIN, Egidio, slikar (Rovinj, 14. VI. 1946). Završio je Akademiju u Zagrebu 1968. Slika i crta pojednostavnjene, sintetičke krajolike s motivima istarske arhitekture (*Rovinski krovovi*, 1971; *Kuća na obali*, 1980). Samostalno je izlagao u Zagrebu, Rovinju i Labinu.

LIT.: D. Đokić, Egidio Budicin, Umetnost (Beograd), 1975, 43. — C. Argeo, Egidio Budicin (katalog), Rovinj 1977. Ž. Sa.

BUDIČIĆ (Bucić), Andrija, klesar i graditelj (XV. st.). Djelovao u Šibeniku. Od 1433. sudjelovao je u gradnji katedrale, oko 1440. isklesao je portal biskupske palače. Po nacrtu Jurja Dalmatinca izradio je 1447 (s L. Pincinom) sarkofag s reljefnim likovima za braću Draganic (sada u Pirovcu). Od 1449. s R. Pokrajčićem popravljao je gradske zidine na Bersalji, a deset godina poslije obvezao se podignuti kapelu Sv. Andrije u crkvi dominikanaca koju nije dovršio. God. 1465–85. spominju se njegovi sinovi, zidar *Mihovil* i drvodjelac *Mihajlo*.

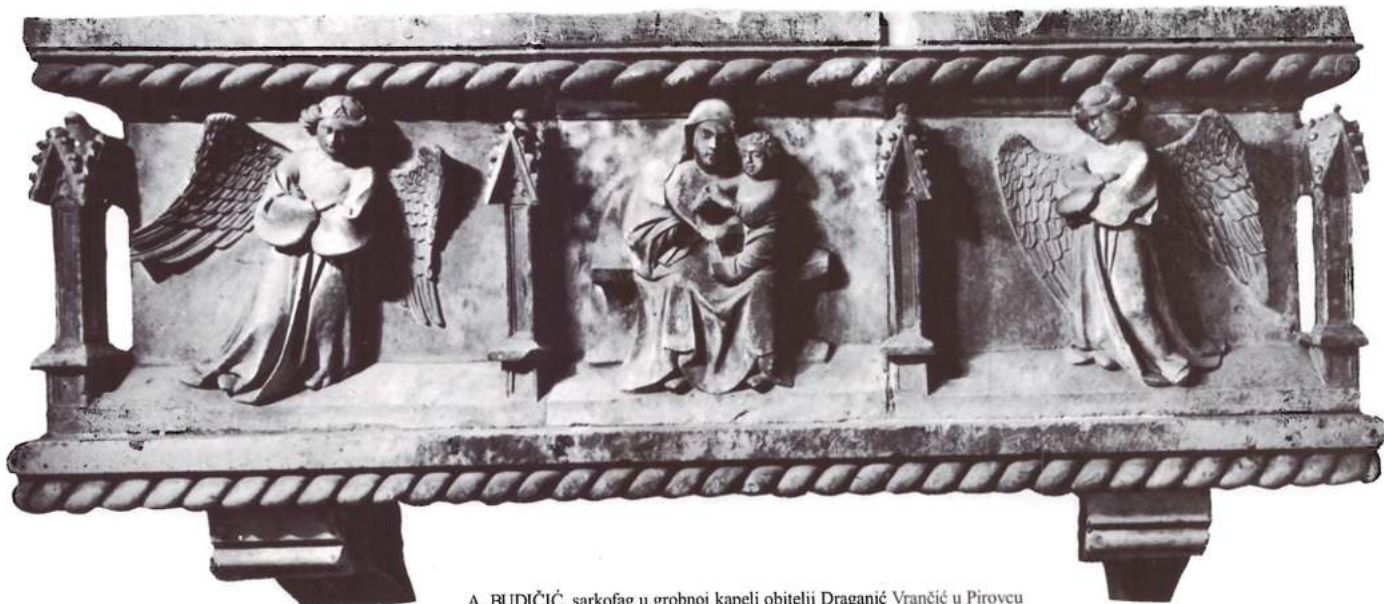
LIT.: P. Kolendić, Šibenska katedrala pre dolaska Orsinijeva, Narodna starina, 1924, 8. — I. Fisković, Neki vidovi umjetničkog rada Jurja Dalmatinca u Šibeniku i Splitu, Radovi HIJZ, 1981, str. 112, 127. I. Fis.

BUDIMIR, selo na međi Sinske i Imotske krajine. Crkva i dio sela smješteni na ilirskoj gradini od koje se vide bedemi. U Budimiru i njegovoj blizini okolici na više položaja (Pisak, Pištet, Lazine) razasuti su stećci u obliku ploča, sanduka i sljemenjaka. Većina ih je urešena motivima križa, svastike, polumjeseca, ljudske figure, prizorima lova, kola i dr.

LIT.: L. Katić, Stećci u Imotskoj krajini, SHP, 1954. — Š. Bešlagić, Stećci, tipološko-topografski pregled, Sarajevo 1971.

BUDIMIROV, Bogdan, arhitekt i oblikovatelj (Izbište, Vojvodina, 28. VI. 1928). Studirao na Arhitektonskom fakultetu u Zagrebu. Zajedno sa Ž. Solarom i D. Stilinovićem do 1966. projektira više naselja koja se grade sustavom prefabrikata JU 60 i JU 61. Autor je čelične višekatne kuće na Zagrebačkomu velesajmu (1965). Oblikuje uporabne predmete, poč. 60-ih godina patentira stolice od oblikovno ukrućena drva i plastike, a 1964. oblikuje (s V. Robotićem, Z. Žokaljem i Ž. Solarom) prefabriciranu montažnu kuću »Spačva«. Za oblikovanje crtaćega stola dobio međunarodno priznanje »Guteindustrieform« (1982, Hannover). Sudjeluje na izložbama arhitekture i oblikovanja u Hrvatskoj, Italiji, Belgiji, Njemačkoj i Singapuru.

LIT.: U. Kultermann, Neues Bauen in der Welt, Tübingen 1965. — D. Radović, Bogdan Budimirov, ČIP, 1989, 6, 7–8. — F. Vukić, Skica za portret hrvatskog industrijskog dizajna, Zagreb 1992. F. Vu.

A. BUDIČIĆ, sarkofag u grobnoj kapeli obitelji Draganic Vrančić u Pirovcu